

ВАРДАРСКИ ЗБОРНИК

ACADEMIE SERBE DES SCIENCES ET DES ARTS
COMITE INTERDEPARTEMENTAL RECUEIL DE VARDAR

DE VARDAR RECUEIL

9

REDACTEUR VLADIMIR STOJANČEVIĆ

СРПСКА АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЕТНОСТИ
МЕЂУОДЕЉЕЊСКИ ВАРДАРСКИ ОДБОР

ВАРДАРСКИ ЗБОРНИК

9

УРЕДНИК ВЛАДИМИР СТОЈАНЧЕВИЋ

БЕОГРАД 2012

ЧЛАНОВИ РЕДАКЦИОНОГ ОДБОРА:

ВЛАДИМИР СТОЈАНЧЕВИЋ

МИЛОРАД ЕКМЕЧИЋ

МИХАИЛО ВОЈВОДИЋ

ВЛАДИМИР БОВАН

СЕКРЕТАР

ЉИЉАНА ПЕРОВИЋ

Примљено на IX скупку Одељења историјских наука, од 30. новембра 2011. године, на основу позитивних мишљења рецензената, посебно датих за сваки рад

АМБЛЕМ: НОВАЦ ЦАРА СТЕФАНА ДУШАНА

ИЗДАЈЕ:

СРПСКА АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЕТНОСТИ

© СРПСКА АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЕТНОСТИ 2012.

ISSN 1450-8486

КОРИЦЕ: НИКОЛА ДУДИЋ

ЛИКОВНИ ПРИКАЗ НОВЦА ЦАРА СТЕФАНА ДУШАНА
НА V СТРАНИ: МЛАДЕН СРБИНОВИЋ

ЛЕКТОР: ЉИЉАНА МИЉКОВИЋ

КОРЕКТОР: РАТКА ПАВЛОВИЋ

ТЕХНИЧКИ УРЕДНИК: МИРА ЗЕБИЋ

ШТАМПА: ШТАМПARIЈА СРПСКЕ
ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ, БЕОГРАД

ТИРАЖ: 400 ПРИМЕРАКА

САДРЖАЈ – TABLE DES MATIERES

<i>Владимир Стојанчевић</i>	Из српске историјске прошлости у Битољском вилајету на прелазу 19. у 20 век (Друштвено-политичке прилике)	1
<i>Vladimir Stojančević</i>	On Serbian Historical Past in Monastir Vilajet in Transition from 19 TH to 20 TH Century – Social and Political Circumstances	47
<i>Љиљана Алексић-Пејковић</i>	Покушаји оснивања српског новчаног завода у Скопљу до 1912. године	49
<i>Ljiljana Aleksić-Rejković</i>	The Attempts at Founding the Serbian Monetary Fund in Skoplje till 1912	80
<i>Славиша Недељковић</i>	Преглед организованог рада националне акције српске владе у Македонији и Старој Србији крајем 19. века	81
<i>Slaviša Nedeljković</i>	Survey of the Organised Work of the National Action of the Serbian Government in Macedonia and Old Serbia at the End of the 19 TH Century	92
<i>Миле Станић</i>	Предлог о отварању српских конзулата у Призрену и Велесу ..	93
<i>Mile Stanić</i>	Proposal on Opening the Serbian Consulates in Prizren and Veles	97
<i>Владимир Бован</i>	Сећања Јанићија Поповића на своје школске другове и колеге учитеље у Вардарској Македонији од 1905. до 1915. године	99
<i>Vladimir Bovan</i>	Memories of Janićije Popović of His School Friends and Teacher Colleagues in Vardarska Macedonia from 1905 TO 1915	111
<i>Зоран Т. Јовановић</i>	Скопско Народно позориште у ратним условима (1914–1915)	113
<i>Zoran T. Jovanović</i>	Skoplje National Theatre in War Conditions (1914–1915)	139
<i>Зоран Живковић Христић</i>	Ђачка литерарна дружина „Дојчин” у Солуну и Скопљу, од 1903. до 1912. (Етнографска грађа у заоставштини Милоша Ивковића, I)	141
<i>Zoran Živković Hristić</i>	Literary School Club “Dojčin“ in Thessalonica and Skoplje 1903–1912	187

<i>Стјаниша Војиновић</i>	Коста Абрашевић, први пролетерски песник	189
<i>Staniša Vojinović</i>	Kosta Abrašević, the First Proletarian Poet	204
<i>Ђорђе Перућ</i>	Историја и народна традиција у двама старосрбијанским песмама из „Руковети” Стевана Мокрањца (Посвећено академику Владимиру Стојанчевићу)	205
<i>Djordje Perić</i>	History and the National Tradition in Two Old Serbian Songs from Stevan Mokranjac’s <i>Rukoveti</i>	225
<i>Драгиша И. Кецојевић</i>	Државна народна школа „Карађорђе” у колонијалном селу Карађорђевац 1922–1941, Други део	227
<i>Dragiša I. Kecojević</i>	State National School “Karadjordje” in the Colonized Village of Karadjordjevac 1922–1941, Part II	251
<i>Драгиша И. Кецојевић</i>	Земљотрес у Јужној Србији 1931. године	253
<i>Dragiša I. Kecojević</i>	The Earthquake in Southern Serbia in 1931.....	270
<i>Владимир Стојанчевић</i>	О Стевану Симићу и његовим успоменама	273
<i>Vladimir Stojančević</i>	About Stevan Simić and His Memories.....	301
<i>Стеван Симић</i>	Моји списи објављени у појединим часописима, алманасима и сличним издањима у Цариграду, Солуну, Крфу, Скопљу, Сарајеву, Београду Библиографски подаци	303
<i>Stevan Simić</i>	My Works Published in Magazines, Almanachs and Similar Publications in Carigrad, Thessalonica, Corfu, Skoplje, Sarajevo, Belgrade Bibliographical Data	307

МОЈИ СПИСИ ОБЈАВЉЕНИ У ПОЈЕДИНИМ ЧАСОПИСИМА, АЛМАНАСИМА И СЛИЧНИМ ИЗДАЊИМА У ЦАРИГРАДУ, СОЛУНУ, КРФУ, СКОПЉУ, САРАЈЕВУ, БЕОГРАДУ

Библиографски подаци

СТЕВАН СИМИЋ

1. Из Кратовске области, етнографско-психичка посматрања. Види *Српски књижевни гласник*, бр. 133 (XVII, а) свеска за август, Београд 1906. год.
2. Распуштеница, слика из четничког правосуђа, *Босанска вила*, год XXI, свеска бр. 12, 13 и 14, страна 186–187 и 197–200, Сарајево 1907. год.
3. Босна и Херцеговина, опис земље и народа, пишчево издање, стр. 62, мала осмина, Стамбол 1909. год.
4. Цар Душан силни, *Босанска вила*, год. XXV, бр. 20 и 22, страна 319–321, Сарајево 1910. год.
5. Каква је била Стара српска школа у Старој Србији и Македонији, *Голуб календар*, страна 19–27, Скопље 1911. год.
6. Наши писци и преписивачи од XIV до XVIII века, мала осмина, страна 65, Скопље 1912. год.
7. Лесновски манастир св. Оца Гаврила, задужбина српског деспота Јована Оливера, страна 95 са десет слика у тексту, издање Свештеничког удружења у Београду 1913. год.
8. Историја Кратовске области, прештампане из Годишњице Николе Чупића, књига XXXIII, стр. 92, Београд 1914. год.
9. Војничке врлине и витештво српског народа, циљ и данашњег рата, говор одржан на Св. Саву 1914. год. у Т. Велесу, стр. 11, велика осмина, Скопље 1915. год.
10. Солун у прошлости и садашњости, *Календар Домовина* за 1918. год. страна 113–119, Крф 1918. год.
11. Срби и Бугари у прошлости и садашњости, историјска политичка расправа са једном политичком картом, стр. 104, Солун 1918. год.
12. Муслимански конгрес, *Мисао, књижевно-политички часопис*, год. II, свеска 6, стр. 459–462, Београд 1920. год.
13. Муслиманске странке у Јужној Србији, *Мисао*, год. II, свеска 12, стр. 935–939, Београд 1920. год.

14. Политичке странке у Јужној Србији, *Мисао*, год. II, свеска 19, стр. 1436–1451, Београд 1920. год.
15. Проблем качака, *Мисао*, год. III, свеска 35 и 36 стр. 242–246, Београд 1921. год.
16. Шеријатски судови, *Мисао*, год. III, св. 35 и 36, стр. 242–246, Београд 1921. год.
17. Поводом другог професорског конгреса, путописне црте са излета у Загреб, Љубљану и Блед, *Привредни гласник*, год. III, бр. 237 до 248, Скопље 1921. год.
18. Државне области, расправа у подели наше државе на управна подручја, са погледом на наше државно и народно јединство и државну консолидацију, *Привредни гласник*, бр. 256, 257 и 258, Скопље 1921. год.
19. На прагу отаџбине, белешке из мога дневника, стр. 44, Скопље 1922. год.
20. Велешки манастир св. Димитрија, са једном кратком и 11 слика у тексту, стр. 29, Скопље 1927. год.
21. Охрид, опис града и околине, стр. 63, Скопље 1925. год.
22. На ломачи, болна трагедија из живота Јужне Србије, са 3 слике у тексту, стр. 37, Скопље 1927. год.
23. По ревизији, сличице из живота Јужне Србије, стр. 106, Скопље 1932. год.
24. Највећи реформатор садашњице, (Кемал Ататурк), прештампано од 12. књиге свеске 71 београдског часописа *Животи и рад*, стр. 36, Београд 1932. год.
25. Жртва револуције, доживљаји једнога српског учитеља у Јужној Србији, прештампано из часописа *Животи и рад*, стр. 36, Београд 1932. год.
26. Тешка искушења у царству демона, са 3 слике у тексту, прештампано из часописа *Јужни преглед*, свеска за новембар–децембар, стр. 22, Београд 1932. год.
27. Чича Арса, сличице из живота Јужне Србије, стр. 40, Скопље 1930. год.
28. Кратовске куле, *Гласник Скопској научној друштва*, књига XXI, стр. 145–154 са 6 слика у тексту и 8 скица, велика осмина. Прештампано у посебну књигу, Скопље 1940. год.
29. Наша старовремска школа, грађа за историју школства, *Учиџел*, педагошко-социјални часопис Југословенског учитељског удружења бр. 6 за 1940. год., свеска за фебруар, Београд, стр. 362–374 са 2 слике у тексту.
- Злетовска или Кратовска школа III, Кратовска световна школа, свеска 7–8 за март–април 1940. год. IV. Деветнаести век, стр. 493–499 са 2 слике у тексту, свеска бр. 9 – 10 за мај–јуни, 1940. год.
- Старовремски учитељи, стр. 599–605 са једном скицом у тексту, свеска бр. 1–2, за септембар и октобар 1940. год., стр. 212–214, свеска бр. 5–6 за јануар–фебруар 1941. год., стр. 323–326.

30. Рудник олова и цинка – Злетово, *Земља и људи*, популарно-научни зборник, свеска 5, стр. 81–85, Београд 1955. год.
31. Кундинска језера, *Гласник Српској географској друштва*, свеска XXXV са једном картом у тексту, стр. 69–72, Београд 1955. год.
32. Урвине у околини Кратова, *Гласник Српској географској друштва*, свеска XXXVI бр. 2, стр. 117–126, Београд 1957. год. Овај рад је регистрован у француском часопису за 1957. годину: *Bibliographie géographique – International Paris* на страни 363, 14. ред: *glasiman du sut aus environ di Kratova*.

Овај рад је, по споразуму са уредништвом Шумарског прегледа, објављен и у Скопљу у *Шумарском прегледу*, свеска за мај–август 1957. год. на стр. 41–55.
33. Записи и натписи, у Кратову и Кратовској околини, види *Споменик* Српске академије наука и уметности у Београду, стр. 101–120 велике осмине, објављене 1960. год. са 16 слика и скица.
34. Наша старовремска школа. Рукопис, који има око 12 штампаних табака, са 53 слике у тексту, који обрађује живот наше такозване часловачке школе у Кратову у вези са осталим нашим крајевима. Овај рад је почео излазити у *Учишљу*, часопису у Учитељском удружења Југославије, али је због рата престао излазити. После ослобођења ја сам прерадио тај рад, па сам га после тога понудио Секретаријату савета за просвету НРМ. Секретаријат је откупио овај рукопис за 80.000 динара.
35. Кратовске богомоље. Историјско-археолошка испитивања в. *Споменик* Српске академије наука и уметности у Београду, велика осмина. Штампано 1960. год. Страна 101–114 и 4. са 16. слика и скица у тексту.
36. Народна медицина у Кратову, рукопис од неких 9 ауторских табака примила је за своје издање Југославенска академија знаности и умјетности у Загребу бр. 80-V-1957. год. Овај рукопис има се штампати у Зборнику за народни живот и обичаје Јужних Славена.
37. Чување живота. Рукопис који има око 3 штампана табака. Откупила га је Југославенска академија знаности и умјетности у Загребу бр. 80-6-1957. год. за пет хиљада динара.
38. Дечије болести и њихово лечење, рукопис са око три табака (ауторска). Откупила га Југославенска академија знаности и умјетности у Загребу по цени од пет хиљада динара. Види бр. 80-V-1957.
39. Моје успомене на људе и догађаје, или рушиоци Југославије, рукопис који има 112 биографија неких личности у Македонији, који су својим радом и свакодневним поступцима минирали основе на којима почива држава. Ту су деловође, председници општина, срески начелници, окружни начелници, велики жупани, банови и такозвани повереници. Овај рад има око 38 штампаних табака. Српска академија наука и уметности у Београду откупила је овај рад за 20.000 динара. Види бр. САН. 237/...од 24. II 1958. год.

40. Живот кроз живот. То су анегдоте и кратки доживљаји појединих истакнутих људи нашег друштва. Овај рукопис износи око 16 штампаних табака. Српска академија наука и уметности откупила је овај рад за 20.000 динара. Види број 237/7-1958. год.
 41. Српска револуционарна организација, успомене Стевана Симића, рукопис од 7 штампаних табака. И овај рукопис је откупила Срп. академија наука и уметности за 20.000 динара. Види бр. САН. 237/...од 24-II 1958. год.
 42. Кратово, види Земља и људи, популарно-научни зборник, свеска 7. Београд 1957. год., страна 22–32.
 43. Самотворка, један вулкански кратер код Кратова, *Гласник Српскої географскої друштва*, свеска XXXIX број 2, Београд 1959. год., стр. 139–140.
 44. Црни Врх, (Кратовски), види часопис *Земља и људи*, популарно-научни зборник, свеска 10, Београд 1960. год., стр. 121–123.
 45. Ерозија на земјиштето околу Кратова, *Шумарски иреїлед*, свеска за март–април 1960. год., Скопје, стр. 45–53.
- Ерозија тла у околини Кратова. Види *Географски иреїлед IV*, Сарајево 1960. год. Посебан отисак 117–126. У тексту је 6 скица и 2 фотографије.

MY WORKS PUBLISHED IN MAGAZINES, ALMANACHS AND
SIMILAR PUBLICATIONS IN CARIGRAD, THESSALONICA, CORFU,
SKOPLJE, SARAJEVO, BELGRADE. BIBLIOGRAPHICAL DATA.

Bibliography and writings represent a numerous and diverse themes with questions and problems of life of the Serbs in Old Serbia under the Turkish rule and after the Liberation of 1912 and 1918, continuing almost up to the author's death. Very active in the public life all the time, Simić was involved in scientific research which is best seen from his Bibliography and writings. Life of Stevan Simić, as well as general social circumstances of the time, can be seen breaking up trough these papers. Bibliography represents the historical documentation of a lexicographic character.